

B A B Y L O N

F I N L A N D I A

Vuosikertomus
2025

Sisällys- luettelo

Kohokohdat	4
Johtajan katsaus	5
Kulttuuriohjelma	6
Kuvataiteet ja elokuva	7
The Helsinki Debate on Europe 2025	8
Tapahtumatilastot	10
Kirjallisuusohjelma	11
Residenssitoiminta ja apurahaohjelmat	12
Tiedeohjelma	13
Yleisöpalvelu	14
Instituutin toimitilat ja kirjasto	15
Tekijät	16–17
Opinto- ja harjoitteluneuvonta	18
Viestintä	18
Talous	19
Liitteet	
1. Instituutin yhteistyökumppanit 2025	21
2. Suomen Saksan-instituutin neuvottelukunta 2025	23
3. Suomen Saksan Instituutin Säätiön valtuuskunta 2025	23
4. Suomen instituuttiverkoston vaikuttavuusarviointityö	23
Kuvaoikeudet	23
Yhteystiedot	24

Vierailevan taiteilijamme
Aino Väänäsen kollaasi
kuului näyttelyimme
teoksiin.

Kohokohdat 2025

CHEMNITZ

Euroopan kulttuuri-pääkaupungin mm. Tampereen teollisuusvaiheita käsittelevässä *Tales of Transformation* -näyttelyssä kävi vuoden aikana yli 90 000 vierasta.

HELSINKI

The Helsinki Debate on Europe -tapahtumassa käytiin korkeatasoista kansainvälistä keskustelua Helsingin ETYK-perinnöstä ja eurooppalaisista arvoista.

BASEL

Taiteilijat Jaakko Pallasvuo, Nestori Syrjälä ja Bogna Luiza Wiśniewska loivat uusia teoksia teemasta arvojärjestelmät Basel *Social Club* -tapahtumaan.

WIESBADEN

GoEast-elokuvasfestivaali omisti "Homage"-osion ohjaajille Anastasia Lapsui ja Markku Lehmuskallio.

LUDWIGSBURG

Tero Saarinen Company ihastutti baden-württembergiläisyleisöä Schlossfestspiele-musiikkifestivaaleilla.

WIEN

Suomalaisen Henna-Riikka Halosen ja saksalaisen Lila-Zoé Kraußin taidenäyttelyssä kyseenalaistettiin lineaarisia totuuksia ja luotiin tilaa vaihtoehtoisille todellisuuksille.

USEDOMIN SAARI

Suomi oli teemamaana Usedomin musiikkifestivaalilla Itämeren rannikolla.

Uudet tilat, uusia mahdollisuuksia

Vuonna 2025 Suomen Saksan-instituutti oli jälleen uusien haasteiden edessä ja suunnitteli toimintaansa monisyisen kansainvälisen kentän keskiössä. Vaativa maailmantilanne oli kärjistynyt entisestään: Venäjän Ukrainaan kohdistama hyökkäyssota oli leimaa-antava koko Euroopan poliittiselle todellisuudelle, transatlanttiset jännitteet kyseenalaistivat totuttuja käytäntöjä, ja kansainvälistä järjestystä oltiin neuvottelemassa uuteen uskoon. Tässä tilanteessa kulttuuri- ja ajatustenvaihdon merkitys korostuu – tarvitsemme tilaa harkinnalle ja yhteisymmärryksen vahvistamiselle.

Tätä taustaa vasten kevätkauden keskeisiin tilaisuuksiin kuului *The Helsinki Debate on Europe*, jonka järjestimme yhdessä S. Fischer -säätiön ja Saksan kielen ja kirjallisuuden akatemian kanssa Helsingissä ja Espoossa. Tapahtuma oli instituutin kannalta merkittävä sisällöllinen kannanotto. Se loi yhteyden Helsingin ETYK-perintöön ja painotti eurooppalaisia arvoja – rauhaa, vastuullisuutta ja toimintavapautta – aikana, jota leimaavat syvät murrokset. Tilaisuus oli esimerkki pyrkimyksistämme luoda yhteyttä poliittisten, kulttuuristen ja yhteiskunnallisten debattien välille.

Lisäksi olimme aktiivisia kansainvälisessä akateemisessa kontekstissa: Berliinin *International Dialogue on Education* -tapahtuman keskiössä oli paneelikeskustelu *Exploring Difference: How AI is Changing Higher Education*, johon osallistui asiantuntijoita Suomesta, Saksasta, Iso-Britanniasta sekä Yhdysvalloista. Keskustelussa tarkasteltiin tekoälyn tarjoamia mahdollisuuksia ja siihen liittyviä eettisiä haasteita korkeakoulumaailmassa – ajankohtainen puheenvuoro tulevaisuuden vaatimuksista ja koulutuspolitiikasta käytävään keskusteluun.

Instituutti oli jälleen uuden suomalaisen sävellyksen tilaajana: Esa-Pekka Salosen *Käyrätorvikonsertto* sai Saksan-kantaesityksensä Berliinin Filharmoniaassa ja toimi samalla musiikkiohjelmamme merkkipaaluna.

Tuimme myös Chemnitzin kulttuuripääkaupunkivuoden ohjelmaa monin eri tapahtumin. Myös Art Baselin rinnalla järjestetyn *Basel Social Clubin* ohjelmassa olimme mukana tukemalla upean taidenäytelyn järjestämistä. Wienin näyttely *Not yet yours to imagine* oli puolestaan osoitus nykytaidetta tukevan ohjelmamme monipuolisuudesta. Erityisenä ilonaiheena oli yhteistyö Berliinin EUNIC-klusterin kanssa osana *Next! Young European Design 2025* -ohjelmaa, jossa raikas ja innovatiivinen muotoilu pääsi oikeuksiinsa.

Seitsemän Friedrichstrassella, Mitten kaupunginosassa ja pääkaupungin poliittisessa keskustassa vietetyn vuoden jälkeen muutto Charlottenburgiin, Keisari Vilhelmin Muistokirkon läheisyyteen, merkitsi toiminnallemme uutta virstanpylvästä. Uudet toimintatilamme ovat aiempia pienemmät, mutta vaikuttavat suuremmilta – tästä kiitettäköön arkkitehteja! Kulttuurialalla toimivien naapureidemme kanssa syntyy synergiaa, ja pian muuton jälkeen pääsimmekin nauttimaan uusista kohtaamisista ja ajatustenvaihdosta. Kutsummekin kaikki teidät, jotka ette ole vielä ehtineet käydä tutustumassa Marburger Strassen tiloihin, lämpimästi tervetulleiksi!

Parhain terveisin

Mikko Fritze
Instituutin johtaja

Kulttuuriohjelma

Instituutin kulttuuriohjelmassa toteutettiin hyvin laaja-alaisesti hankkeita ja tapahtumia niin Saksassa, Itävallassa kuin Sveitsissäkin: Olimme mukana Haus der Kulturen der Weltin ja Goethe-Institut Lontoon kanssa *Rising from the Ashes* -tapahtumassa, tuimme Ali Akbar Mehtan teoksen *Purgatory EDIT* toteutusta osana Transmedialea, kutsuimme kuraattori Riikka Thitzin pitämään työpajaa Düsseldorfin Kunstpalast-museossa esitellyn *Künstlerinnen*-näyttelyn yhteydessä. Järjestimme Baselissa Fondation Beyelerin *Nordlichter*-näyttelyyn yhteistyössä SVFF:n kanssa opastettuja kierroksia ja toteutimme Wienissä Suomen suurlähetystön kanssa Unteres Belvedere -museon Gallen-Kallela-näyttelyyn liittyneen tapahtuman, jonka asiantuntijavieraana oli Gallen-Kallelan Museon johtaja Tuija Wahlroos.

EUNIC-verkoston puitteissa aloitettiin uusi muotoiluun keskittyvä Aedesissa järjestetty *Design NEXT* -formaatti, jonka suomalaisena vieraana oli muotisuunnittelija Henna Lampinen.

Instituutti tuki myös matkoja järjestäen Suomeen asiantuntijavierailuja: Berliinin KW Institute for Contemporary Arts -museon johtaja Emma Enderby kutsuttiin Helsinki Biennaaliin yhteistyössä Framen kanssa ja Forensis & Bill Kouligas DRIFTS-festivaalille.

pARTirin, joka oli SKTI:n koordinoima 10 kulttuuri-instituutin EU-rahoitteinen hanke, puitteissa pääsimme toteuttamaan Itävallassa ja Sveitsissä hankkeita, jotka perustuivat uusiin tilaustöihin. Das Weisse Haus -galleriassa, Wienissä, nähty *Not yet yours to imagine* -näyttely toi yhteen suomalaistaiteilija Henna-Riikka Halosen ja Itävallassa asuvan saksalaistaiteilija Lila-Zoé Kraußin ja sen kuratoi Pia Wamsler yhdessä instituutin ohjelmavastaava Mirjami Schuppertin kanssa. Näyttelyssä Halosen ääniteos levittäytyi näyttelytilan edessä olevalle pihalle ja sisälle kierreportaisiin, yhdistyen veistos-elementteihin ja kankaalle painettuihin digitaalauksiin; Kraußin kaksikanavainen videoinstallaatio hälvensi sirpaleisen tarinankerronnan kautta näytön ja galleriatilan välistä rajaa.

Solisti **Stefan Dohr** ja Orchestre de Paris esittämässä **Esa-Pekka Salosen** *Käyrätorvikonserttoa* säveltäjän itsensä johdolla 1.9. Berliinin Filharmoniaassa.

Suomen Saksan-instituutti ja Suomen New Yorkin kulttuuri-instituutti esittelivät *Basel Social Club* -tapahtuman yhteydessä *Chance Encounter* -hankkeen, joka kokosi yhteen kolme uutta tilaustyötä Jaakko Pallasvuolta, Nestori Syrjälältä ja Bogna Luiza Wiśniewskalta. Mirjami Schuppertin ja Elina Suoyrjön kuratoiman hankkeen töiden lähtökohtana oli *Basel Social Clubin* teema: arvojärjestelmät.

Musiikkiohjelman kohokohtiin kuului Esa-Pekka Saloselta tilattu *Käyrätorvikonsertto* – olimme teoksen tilaajina yhdessä Lucerne Festivalin, Berliner Festspielen / Musikfest Berlinin, Bostonin sinfoniaorkesterin, Hampurin Elbphilharmonien ja Hongkongin filharmonisen orkesterin kanssa. Konserton Sveitsin- ja Saksan-ensi-iltoja juhlistettiin elo-syyskuussa.

Kuvataiteet ja elokuva

VISITING ARTIST 2025

Jo perinteeksi muodostunut Visiting Art/ist -projekti toteutettiin vuonna 2025 avoimen haun pohjalta, minkä tavoitteena oli tutustua uusiin Saksassa asuviin suomalaistaiteilijoihin. Saimme yhteensä 24 korkeatasoista hakemusta, joiden läpikäynnissä ja taiteilijavalinnassa oli avustamassa kuraattori Sofia Boysen Tropez-galleriasta. Voittajaksi valikoitui Aino Väänänen Romanian opioidikriisiin keskittyvä dokumentaarinen valokuvaprojekti *Dandelions*, jota taiteilija on työstänyt vuodesta 2018 lähtien. Väänänen on dokumentoinut maan suurkaupungeissa opioidiriippuvuuden kanssa kamppailevien ja HIV-riskissä elävien ihmisten elämää. Hänen lähestymistapansa on kehittynyt perinteisestä muotokuvauksesta kohti immersivisempää tyyliä, joka heijastaa kuvattavien maailman intensiivisyyttä ja moniulotteisuutta myötätuntoisella tavalla.

OPEN STUDIO

Vuonna 2025 jatkoimme Open Studio -sarjaa, jonka kautta pääsimme vierailemaan kahden Berliinissä asuvan suomalaisen taiteilijan, Laura Horellin ja Niina Lehtonen Braunin työhuoneilla. Nämä pieni-muotoiset työhuonevierailut tarjosivat mahdollisuuden taiteilijoiden välittömään kohtaamiseen ja kanssakäymiseen taiteilijan ja yleisön välillä.

ELOKUVA

Vuonna 2025 elokuva oli instituutin ohjelmassa hyvin vahvasti läsnä jo heti vuoden alussa, jolloin Babylon am Rosa-Luxemburg-Platz -elokuva-teatterissa Berlinissä järjestettiin *Finlandia – Aki Kaurismäki & Friends* -festivaali. 12 päivän aikana oli mahdollisuus nähdä yli 40 elokuvaa aina Kaurismäen tuotannosta mykkäelokuviin ja klassikoista dokumentteihin. *Myrskyluodon Maija* -elokuva lanseerattiin elokuvateattereihin Saksassa, Itävallassa ja Sveitsissä tuotantofirman, levittäjän, suur-lähetystöjen ja instituutin yhteistyöllä huhtikuun alussa. Tuimme myös ohjaajille Anastasia Lapsui ja Markku Lehmuskallio omistettua "Hommage"-osiota GoEast -keski- ja itäeurooppalaisen elokuvan festivaalilla, joka järjestettiin Wiesbadenissa ja Frankfurt am Mainissa huhtikuun

lopulla. Tapahtumaan kuului yhdeksän elokuvaa Lapsui-Lehmuskallion tuotannosta sekä etänä pidetty paneelikeskustelu ohjaajien kanssa. Katriina Lillqvistin kuusiosainen nukkeanimaatiosarja *Mire Bala Kale Hin* esitettiin ERIACissa (European Roma Institute for Arts and Culture), *Holding Ground: Crafting New Paths in a Changing World* -näyttelyssä, joka oli osa 13. Berliinin biennaalia. Venla Heleniuksen *Destina*-videoteos, jonka lähtökohtana ovat surrealistitaiteilijan taiteilijan Dorothea Tanningin maalauksissa esiintyvät lapsinaiset, esitettiin instituutin tiloissa 13.11. Samana iltana järjestimme keskusteluillan Suvi Westin elokuvasta *Máhccan – Homecoming* Humboldt-kirjastossa Pohjois-Berliinissä. Elokuvavuoden päätti Suomen Oscar-ehdokkaiden näytös Berliinissä 17.11.: *Sukkahousut*-lyhytelokuvan jälkeen näytettiin pitkäelokuvana komedia *100 litraa sahtia*. Näytöksiä seuranneessa yleisökeskustelussa instituutin johtaja haastatteli lyhytelokuvan tekijöitä Fabian Munsterhjelmiä ja Samppa Batalia.

Jumalan morsian -elokuva esitettiin GoEast-festivaalilla.

The Helsinki Debate on Europe 2025

Toukokuussa 2025 Helsingissä järjestettiin S. Fischer-säätiön, Saksan kielen ja kirjallisuuden akatemian, Hanasaaren ruotsalais-suomalaisen kulttuurikeskuksen sekä Suomen Saksan-instituutin yhteistyönä *The Helsinki Debate on Europe*. Kyseessä oli Euroopan tulevaisuutta käsittelevä julkinen foorumi aikana, jota leimaavat syvät geopoliittiset murrokset globaalissa mittakaavassa. Vuodesta 2012 lähtien järjestettyyn *Debates on Europe* -sarjaan kuuluva keskustelufoorumi sai tänä vuonna erityisen merkityksen, sillä se kytkeytyi Helsingin ETYK-päätösasiakirjan 50-vuotisjuhlavuoteen. Tältä historialliselta pohjalta tarkasteltiin sääntöperustaisen kansainvälisen järjestelmän periaatteita, ihmisoikeuksien kunnioittamista, valtiollista suvereniteettia sekä sitoutumista rauhanomaiseen konfliktien ratkaisuun nykyisten haasteiden valossa – erityisesti Venäjän Ukrainaan kohdistaman hyökkäyssodan kontekstissa.

Neljän päivän aikana ohjelma tarjosi tiiviin kokonaisuuden julkisia puheenvuoroja, paneelikeskusteluja, kirjailijatapaamisia ja interaktiivisia sessioita, joihin osallistui kansainvälisiä ajattelijoita politiikan, tieteen, kansalaisyhteiskunnan ja kirjallisuuden aloilta. Finlandia-talossa, Hanasaaren kulttuurikeskuksessa ja Tekstin talossa käytiin keskusteluja, joissa Euroopan roolia murroksessa olevassa maailmassa tarkasteltiin monista näkökulmista: yhteisiin arvoihin ja periaatteisiin palaamisesta strategiseen turvallisuuteen sekä kulttuuriseen identiteettiin ja demokraattiseen osallisuuteen liittyviin kysymyksiin.

Keskeinen kysymys oli, miten ETYK-päätösasiakirjan myötä saavutettua sääntöperustaista järjestelmää voidaan turvata, uudistaa ja kehittää edelleen uusien väkivallan muotojen, geopoliittisten vastakainasettelujen ja Euroopan sisäisten jännitteiden keskellä. Lukuisat puhujat lähestyivät tätä haastetta empiirisestä ja filosofisesta näkökulmasta: mitä rauhan turvaaminen merkitsee tänään, miten

Euroopan sisäistä solidaarisuutta voidaan vahvistaa ja millainen merkitys kulttuurisilla narratiiveilla on maanosan tulevaisuudelle.

Tapahtumasta raportoitiin laajasti kansallisessa ja kansainvälisessä mediassa. Artikkeleissa ja kommentoissa painotettiin, että Helsingin päätösasiakirjan periaatteet eivät ole pelkkiä historiallisia artefakteja, vaan eläviä keskustelun kohteita, jotka edellyttävät uutta ajattelua rauhasta, turvallisuudesta ja kansainvälisestä järjestyksestä erityisesti geopoliittisten jännitteiden aikana. [Alku-](#) ja [loppupaneelikeskustelujen](#) tallenteet ovat edelleenkin löydettävissä Hanasaaren kulttuurikeskuksen YouTube-kanavalla.

Suomen Saksan-instituutille The Helsinki Debate on Europe 2025 oli esimerkillinen hanke: se yhdisti kulttuuriset, kirjalliset ja poliittiset keskustelufoorimit, vahvisti instituuttimme kansainvälistä verkostoa ja korosti kulttuuripoliittisen keskustelun merkitystä globaalin epävarmuuden aikana.

Synkkiä hetkiä
pohjoisen keväässä

KATRIN HILLGRUBERIN
ARTIKKELIN OTSIKKO,
FRANKFURTER ALLGEMEINE
ZEITUNG, 20.5.2025

DEBATES
ON EUROPE

THE HELSINKI DEBATE ON EUROPE

15-18 MAY 2025

S. FISCHER
STIFTUNG

DEUTSCHE
AKADEMIE
FÜR
SPRACHE
UND
DICHTUNG

FINNLAND
INSTITUT

HANÅHOLMEN
1878-2025

Moderator: **Fredrik Löjdquist**

Speakers:

**Pertti Torstila, Sonja Biserko,
Jacques Rupnik, Martin M. Šimečka**

DEBATES
ON EUROPE

S. FISCHER
STIFTUNG

DEUTSCHE
AKADEMIE
FÜR
SPRACHE
UND
DICHTUNG

FINNLAND
INSTITUT

HANÅHOLMEN
1878-2025

542

tapahtumaa

228

elokuva

24

tiede · yhteiskunta

9

tanssi · sirkus

137

taide · muotoilu

15

musiikki

8

vierailuryhmä

65

muu

11

Suomi-tapahtuma

6

residenssi

25

kirjallisuus

9

julkaisu

5

festivaali

Kirjallisuusohjelma

Myös vuonna 2025 oli saksannettu suomalaiskirjallisuus erittäin hyvin esillä saksankielisessä Euroopassa. Tammikuussa instituutti tuki Saksalais-suomalaisen seuran (Deutsch-Finnische Gesellschaft) järjestämää dekkaristi Arttu Tuomisen lukumatkaa viestinnällisesti. Kääntäjä Anke Michler-Janhunen toimi Berliinin-tilaisuuden juontajana 25.1. Pankowin kaupunginkirjastossa. Vuoden kohokohta oli jälleen kerran 27.–30.3. järjestetyt Leipzigin kirjamessut, joille saapui neljä suomalaiskirjailijaa: kaunokirjailijat Maria Turtschaninoff (*Arvejord*) ja Katja Kettu (*Erään kissan tutkimuksia*), sarjakuva- taiteilija Ville Ranta (*Kuinka valloitin Ranskan*) sekä toimittaja ja tietokirjailija, Ranskassa asuva Taina Tervonen. Tervosen oli kutsunut paikalle S. Fischer -säätiö, joka järjesti messuille paneelikeskustelun aiheesta Bosnia-Herzegovinan ihmisoikeustilanteesta. Turtschaninoff, Kettu ja Ranta esiintyivät lisäksi myös Berliinissä (Pohjoismaiden suurlähetystöjen yhteisrakennus, Humboldt-kirjasto, Lichtenbergin kirjasto), kaikki omien kääntäjiensä moderoina.

Toukokuun lopulla instituutti tuki Baselin yliopiston järjestämiä Pirkko Saision lukutilaisuuksia Baselissa ja Zürichissä (ns. Helsinki-trilogia). Syys-lokakuussa Felleshusissa esiintyneiden Hanna Meretojan (*Elotulet*) ja Satu Rämön (*Hildur-sarja*) kirjailijailtoja

instituutti tuki viestinnän keinoin. Sanna Pelliccionin *Onni*-sarjan uusimman lastenkirjan saksannoksen esittely askarteluhetkineen onnistui instituutin harjoittelijan ansiosta Eberswalden kirjastossa syyskuun alussa. Joka toisena vuonna Hampurissa järjestettäville Pohjoismaisille kirjallisuuspäiville (24.–26.11.) oli saatu Suomesta vieraaksi Katja Kettu sekä Susanna Hast kääntäjänsä Tanja Küddelsmannin kanssa; Hast esiintyi lisäksi Berliinissä, Humboldt-kirjastossa.

Kirjallisuustilaisuuksia oli tukemassa useimmiten a.o. saksalaiskustantajien lisäksi FILI Finnish Literature Exchange, Das finnische Buch -yhdistys sekä Suomen Berliinin-suurlähetystö.

Jo kuudetta kertaa Wienin kirjamessuilla (Buch Wien, 12.–16.11.) oli esillä neljän Pohjoismaan yhteinen osasto "Blickpunkt Norden" uusine saksannoksineen. Instituutin ja Suomen Wienin-suurlähetystön henkilökuntien edustajat työskentelivät paikalla kaikkina viitenä messupäivänä, ja messulauantaina perheen pienimmille järjestetyssä tilaisuudessa esiteltiin Astrid Lindgrenin ja Tove Janssonin lastenkirjallisuuden klassikoita.

Residenssitoiminta

DESIGN

Kansainvälinen residenssitoiminta tarjoaa mahdollisuuden verkottua, työskennellä ja inspiroitua luovassa ympäristössä, ja siksi Suomen Saksan-instituutti tukee vuosittain yhden suomalaisen muotoilijan osallistumista residenssiin Itävallassa. Vienna Design Weekin kanssa syksyllä 2019 toteutetun projektin pohjalta syntyi yhteistyöhanke maineikkaan itävaltalaisen Schloss Hollenegg for Design -taiteilijaresidenssin kanssa. Yhteistyökuvio on tarjonnut instituutin tuella jo vuodesta 2020 lähtien suomalaisille muotoilijoille mahdollisuuden työskennellä Holleneggin 800 vuotta vanhassa linnassa

lähellä Grazin kaupunkia. Residenssijakson lisäksi muotoilijat pääsevät esittelemään töitään Holleneggissä vuosittain järjestettävässä designnäyttelyssä. Ohjelmaan ovat osallistuneet Hanna-Kaisa Korolainen, Tuomas Markunpoika, Antrei Hartikainen, Jonas Lutz, Aoi Yoshizawa ja vuonna 2025 Ildar Wafin.

KUVATAIDE

Ars Hämeen ja Künstlerhaus Lukasin residenssiyhteistyön kautta Ahrenshoopissa työskenteli suomalainen taiteilija Katri Stenberg.

Apurahaohjelmat

TELEPART

Instituuttiverkoston yhteinen TelePART Mobility Support -ohjelma tukee esittävien taiteilijoiden sekä tieteentekijöiden kansainvälistymistä myöntämällä matka-apurahoja. Vuonna 2025 Suomen Saksan-instituutti tuki ohjelman kautta kuutta musiikki-, tanssi-, sirkus-, performanssi- ja teatteriesitystä saksankielisessä Euroopassa ja Suomessa.

Opetus- ja kulttuuriministeriön tuella avustuksia saivat erityisesti uransa alku- ja keskivaiheilla olevat vapaan kentän toimijat. Vuodesta 2020 lähtien TelePART on ollut myös tieteentekijöiden saatavilla. Vuonna 2025 instituutti tuki yhdeksän tutkijan konferenssi- ja seminaarimatkaa.

Suomalaisen tangoon päivät Chemnitzissä mahdollistettiin TelePART-tuen avulla.

Tiedeohjelma

Vuoden 2025 tieteellis-yhteiskunnallisen ohjelman keskiössä oli S. Fischer -säätiön ja instituutin mittava yhteistyöhanke, Helsingissä ja Espoossa järjestetty *The Helsinki Debate on Europe* (ks. s. 8).

SaamelaiSTEMATIikka oli vahvasti esillä instituutin ohjelmassa tänäkin vuonna. Jo elokuussa 2024 Berliinin Euroopan kulttuurien museossa (MEK) avattu saamelaiskäsityötaiteen katselmus *Áimmuin* pidennettiin vuoden 2025 marraskuun loppuun asti. Näyttelyn oheisohjelmassa järjestettiin huhtikuussa *duodji*-työpaja, ja instituutti oli tukemassa tutkija Eeva-Kristiina Nylanderin osuutta tapahtumaan. Samassa kuussa toimittaja ja tietokirjailija Tilmann Bünz esitteli saamelaisalueelle sijoittuvaa uusinta kirjaansa instituutin johtajan haastattelemana. *Áimmuin*-näyttelyn tueksi instituutti teki aloitteen Suvi Westin *Máhccan – Homecoming* -elokuvan esittämisestä Tegelin kaupunginosan Humboldt-kirjastossa. Elokuvaesityksen johdantona professori Elisabeth Tietmeyer, MEK-museon johtaja, esitteli *Áimmuin*-hanketta, ja instituutin johtaja taustoitti itse elokuvaa. Tietmeyer tarjosi paikalle saapuneelle yleisölle sen lisäksi mahdollisuuden osallistua opastetulle vierailulle *Áimmuin*-näyttelyyn tilaisuutta seuranneena päivänä. Repatriaatio-temainen kolmipäiväinen tilaisuus Maailman kulttuurien talossa (Haus der

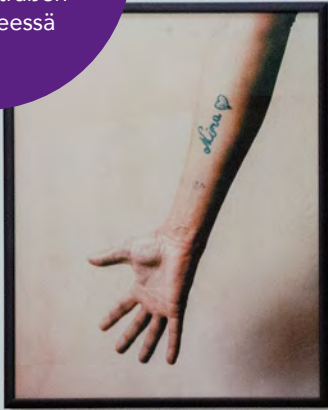
Kulturen der Welt) Berliinin hallituskorttelissa tammikuussa tuki sekin osaltaan saamelaiSTEMAamme.

Aalto-yliopiston alumnitilaisuus *Unleashing Innovation: Radical Creatives* keräsi 14.1. paikalle runsaasti yleisöä Pohjoismaiden suurlähetystöjen yhteisrakenukseen. Loppukevästä instituutissa vieraili kaksi Emil Öhmannin Säätiön tutkijavierasta, sosiologi Juho Korhonen Turun yliopistosta sekä politiikan-tutkija Tommi Kotonen Jyväskylän yliopistosta. 30.9. pidettiin Pohjoismaiden suurlähetystöjen yhteisrakenuksessa lähinnä tutkijoille ja opiskelijoille suunnattu tilaisuus *International Dialogue on Education* otsikolla *Exploring Difference: How AI is Changing Higher Education*. Paneelikeskustelu toteutettiin yhteistyössä DAAD:n (Deutscher Akademischer Austauschdienst), British Councilin, Fulbright-komission sekä Berliinin Freie Universität -yliopiston kanssa. Englanninkielinen asiantuntijatapahtuma onnistui yli odotusten, ja erityisen ilahduttavaa oli todeta opiskelijoiden ja nuorten tutkijoiden merkittävä edustus yleisössä. Suomen Berliinin-suurlähetystöllä oli tärkeä rooli yhteistyökumppanina, ja vuoden 2026 syksyille suunnitellaankin jo jatkotilaisuutta.

Saamelaisilta
Humboldt-kirjastossa
Berliinissä 13.11.

Dandelions-
näyttelyn yksityiskohta
instituutin aulassa
Friedrichstraßen
toimipisteessä

Dandelions

aino väänänen

7.3.–28.5.2025

Yleisöpalvelu

Yleisöpalvelu on tärkeä osa instituutin toimintaa, sillä toimivan yleisöpalvelun kautta instituutti tulee lähemmäksi kaikkia sen toiminnasta ja palveluista kiinnostuneita. Instituutin säännölliset aukioloajat yleisölle olivat tiistaisin ja torstaisin klo 11–19. Instituutissa oli muun muassa mahdollista käyttää kirjastomme palveluja ja tutustua Visiting Art/ist -ohjelmaamme osallistuvan taiteilijan näyttelyyn (ks. s. 7). Muuton takia instituutti oli kiinni heinäkuun puolivälistä lokakuun alkuun. Avasimme oivemme uudessa toimipisteessä jälleen 10.10. Nykytaidetta oli nähtävissä uusissa tiloissa samassa talossa toimivan Miettinen Collection -taidekokoelman ansiosta, josta ystävällisesti saimme hienon valikoiman teoksia lainaksi vuoden loppuun (ks. s. 15).

Vuonna 2025 instituutin vastaanottoon tuli kiitettävä määrä erilaisia tiedusteluja ennen kaikkea sähköpostitse, puhelimitse ja myös sosiaalisen median kautta. Tiedustelut koskivat laaja-alaisesti Suomen kulttuuria ja kieltä, instituutin toimintaa ja palveluita ja varsin usein myös saamelaisia kulttuuriraiheita. Instituuttia lähestyttiin usein tapauksissa, joissa esim. etsittiin asiantuntijaa, tulkkia/kääntäjää tai erilaisia neuvontatahoja. Meiltä pyydettiin kaikenlaisia tietoja esim. aikuiskoulutusmahdollisuuksista väestönsuojelun rooliin Suomessa. Erityisen monissa vuoden 2025 yhteydenotoissa osoitettiin kiinnostusta suomalaista kauno- ja tietokirjallisuutta sekä suomen kielen oppimista kohtaan.

Yhteensä vastaanotimme vuoden aikana vajaat 2 000 vierailijaa.

Instituutin toimitilat ja kirjasto

Suomen Saksan-instituutin toimitilat sijaitsivat elokuuhun asti Friedrichstraßella, keskeisellä paikalla Mitten kaupunginosassa hyvien kulkuyhteyksien varrella. Vuoden 2025 alkupuolella Visiting Art/ist -ohjelmaamme osallistuneen valokuvataiteilijamme Aino Väänäsen teoskokonaisuus toi oman ainutlaatuisen lisänsä instituutin tiloihin.

Elokuun lopulla instituutti muutti Berliinin sisällä "City-Westin" ympäristöön, Kejsari Vilhelmin Muistokirkon lähetyville. Instituutin uusi toimipiste avautui siten tunnetun kauppakatu Kurfürstendammin kupeeseen lähelle Zoologischer Garten -rautatieasemaa. Kuten aiemminkin, tilamme muotoutuvat hyvin moninaiisiin tarpeisiin: Instituutissa järjestetään edelleen yleisötilaisuuksia, asiantuntijakeskusteluja, työkokouksia ja tiedotustilaisuuksia vierailijaryhmille, enintään jopa 50 henkilölle. Suurin osa tapahtumista järjestetään edelleen muualla yhteistyössä kumppani-instituutioiden

kanssa. Instituutin tyylikkäiden, historiallisten tilojen sisustuksessa ihastuttaa pohjoismainen muotoilu.

Instituutin tiloihin kuuluu edelleenkin oma kirjasto, jossa on pieni mutta laadukas kokoelma kirjallisuutta saksaksi, suomeksi ja ruotsiksi. Kokoelma keskittyy erityisesti suomalaisen ja suomenruotsalaisen nykykirjallisuuden teoksiin, ennen kaikkea niiden saksannoksiin. Kirjaston valikoimista löytyy lisäksi tietokirjallisuutta, taidekirjoja, tieteellisiä julkaisuja, lasten- ja nuortenkirjallisuutta, sarjakuvia ja runoteoksia sekä sanakirjoja. Kirjastossa on mahdollista opiskella ja työskennellä sekä lukea suomalaisten aikakauslehtien uusimpia numeroita ja *Helsingin Sanomia* verkossa. Kirjasto sai vuoden 2025 aikana käyttöön uuden tietokannan verkossa, jonka myötä käyttäjät pääsevät tutustumaan kotoa käsin instituutin kirjalikoimaan ja varaamaan kirjoja.

Tekijät

SUOMEN SAKSAN INSTITUUTIN SÄÄTIÖ

Suomen Saksan Instituutin Säätiö ylläpitää Suomen Saksan-instituuttia Berliinissä. Säätiö on itsenäinen ja yleishyödyllinen suomalainen organisaatio, joka kuuluu Suomen kulttuuri- ja tiedeinstituutit ry:n verkostoon. Säätiön tarkoituksena on edistää Suomen ja saksankielisten maiden välisiä kulttuuri-, tiede- ja taloussuhteita. Säätiön hallitus toimii myös instituutin hallituksena. Säätiön hallituksen jäseninä olivat vuonna 2025:

- Kimmo Grönlund (puheenjohtaja)
- Tanja Huutonen (varapuheenjohtaja)
- Eva Biaudet
- Jan Feller
- Hanna Haaslahti
- Anna-Liina Kauhanen
- Petri Sirviö

Varsinaisena tilintarkastajana toimi Satu Sullanmaa sekä varatilintarkastajana Arto Korpi. Säätiön asiamiehenä toimi Aino Haanrinne. Hallitus kokoontui toimintavuoden aikana yhteensä kuusi kertaa.

SUOMEN SAKSAN INSTITUUTIN SÄÄTIÖN VALTUUSKUNTA

Suomen Saksan Instituutin Säätiön valtuuskunta kokoontui vuonna 2025 kerran. Neuvoa-antavan valtuuskunnan jäsenet edustavat muun muassa suomalaista yliopistomaailmaa, kulttuurialoja ja elinkeinoelämää (ks. liite 3). Valtuuskunnan puheenjohtajana toimi Esa Hämäläinen.

SUOMEN SAKSAN-INSTITUUTIN NEUVOTTELUKUNTA

Suomen Saksan-instituutin neuvottelukunta (ks. liite 2) kokoontui vuonna 2025 kerran. Neuvottelukunnan puheenjohtajana toimi Klaus von Lepel. Neuvottelukunnan jäsenet edustavat mm. julkishallintoa, kulttuurialoja ja elinkeinoelämää sekä Saksassa että Sveitsissä.

TIIMI

- Mikko Fritze, johtaja
- Suvi Wartiovaara, johtajan avustaja ja kirjallisuusohjelman vastaava
- FT Mirjami Schuppert, ohjelmavastaava
- Marion Holtkamp, tiedottaja
- Gabriela Oprotkowitz, talous- ja hallintosihteeri (osa-aikainen)

HARJOITTELIJAT

- Ida Piri (19.8.2024–18.7.2025)
- Viivi Tigerstedt (19.8.2024–18.7.2025)
- Lotta Suominen (1.1.–30.6.2025)
- Mikko Lammi (18.8.–17.11.2025)
- Carolin Markusbacka (18.8.–17.12.2025)
- Linnéa Sverker (18.8.2025–17.7.2026)

Pitkäaikaiset harjoittelut rahoitettiin Opetushallituksen ja Svenska kulturfondenin sekä Suomen Saksan Instituutin Säätiön / OKM:n tuella. Instituutti tarjoaa suomalaisille ja saksalaisille korkeakouluopiskelijoille ja vastavalmistuneille kansainvälisen harjoittelupaikan, jossa nuoria perehdytetään suomalais-saksalaiseen kulttuuri- ja tiedeyhteistyöhön sekä työelämään. Harjoittelijoiden kouluttaminen on yksi instituutin tärkeistä tehtävistä.

Opinto- ja harjoitteluneuvonta

Instituutti jatkoi vuonna 2025 monipuolista opinto- ja harjoitteluneuvontaansa, tarjoten henkilökohtaista tukea ja käytännön vinkkejä Suomessa opiskelusta ja harjoittelusta kiinnostuneille. Neuvontaa tarjottiin sekä sähköpostitse että paikan päällä instituutin tiloissa.

Opinto- ja harjoitteluneuvontaa tarjottiin myös vierailijaryhmille ja eri tapahtumissa. Helmikuussa osallistuimme jälleen Bitburgissa järjestettävään seminaariin, joka pidettiin Ouluun työharjoitteluun matkaaville aikuisopiskelijoille. YouTube-kanavallamme voi tutustua harjoittelijoidemme matkasta kuvaamaan [videoon](#). Toukokuussa 2025 edustimme Suomea Münchenin LMU-yliopiston kansainvälisillä opintomessuilla. Instituutilla oli messuilla oma piste, jossa tarjosimme tietoa ja neuvontaa opinto- ja harjoittelumahdollisuuksista Suomessa.

Vuoden 2025 aikana aloitimme Study in Finland -alustan kanssa uudenlaisen yhteistyön, jonka tavoitteena on tuoda esille sitä, miltä ulkomaan opinnot Suomessa voivat näyttää. Kohdeyleisönä on saksankielinen Eurooppa.

Viestintä

Suomen Saksan-instituutin viestintä on suunnattu yleisölle, vaikuttajille, medialle, yhteistyökumppaneille ja erilaisille kohderyhmille saksankielisessä Euroopassa ja Suomessa. Vuonna 2025 instituutin hankkeista erityisesti *The Helsinki Debate on Europe* sai eniten mediahuomiota. Järjestimme myös toimittajamatkoja Saksasta Helsinkiin ja Espooseen yhteistyössä Suomen suurlähetystön kanssa. Myös Suomen huippusijoitus maailman onnellisuusraportissa 2025 herätti huomattavan paljon mediakiinnostusta: instituutin henkilökunnalta pyydettiin asiasta useamman kerran haastatteluita ja kannanottoja.

Instituutin tapahtumista tiedotettiin uutiskirjeen, sähköisten tapahtumakutsujen, sosiaalisen median kanavien sekä lehdistötiedotteiden kautta saksaksi, suomeksi, englanniksi ja tapauskohtaisesti myös ruotsiksi. Sosiaalisen median kanavistamme suurin kasvu tapahtui Instagram- ja LinkedIn-sivustomme

seuraajakunnassa. Instituutin blogissa ilmestyi vuoden 2025 aikana yhteensä yhdeksän artikkelia eri kielillä: saksaksi, suomeksi, englanniksi sekä ruotsiksi. YouTube-kanavallamme ilmestyi vuoden aikana yksi video (ks. edellä). Jatkoimme Bookshelf-formaattiamme, jonka avulla tiedotimme kirjallisuudesta ja instituutin kirjastosta Instagramissa.

Instituutti vastaanotti vuoden aikana runsaasti kyselyitä, toimi eri tahojen välisenä verkostoijana ja oli esillä sekä saksankielisessä että suomalaisessa mediassa. Muut järjestäjät pyysivät myös huomattavan usein tiedotusapua instituutilta.

Henna-Riikka Halosen Buoyant Force
-installaatio oli esillä
Wienissä osana
pARTir-hanketta.

Talous

Suomen Saksan-instituutti on Saksassa toimiva yleishyödyllinen yhteisö ja tekee siellä vuosittain tilinpäätöksen. Instituutin talous perustuu opetus- ja kulttuuriministeriöltä saatuun valtionavustukseen. Vuodelle 2025 opetus- ja kulttuuriministeriö myönsi Suomen Saksan Instituutin Säätiölle valtionavustusta 675 000 €, josta Säätiö siirsi 630 000 € instituutille.

Pyrimme jatkuvasti kasvattamaan ulkopuolisen rahoituksen osuutta. Ohjelmatoiminnan rahoitukseen osallistuivat vuonna 2025 mm. Das finnische Buch, Svenska kulturfonden ja useat paikalliset yhteistyökumppanit.

Instituutin tulot voidaan ryhmitellä seuraavasti:

Valtionavustus OKM (instituutille ohjattu raha)	630 000,00 €
Säätiöt	5 800,00 €
Muut tulot	53 253,88 €
Yhteensä	689 053,88 €

Instituutti sai arviolta 700 000 € in kind -tukena, joka sisältää yhteistyökumppanien taloudellisen panoksen yhteishankkeisiin, mikä ei suoraan näy instituutin kirjanpidossa. Instituutin pääasialliset menot muodostuivat ohjelmatoiminnasta sekä vuokra- ja palkkamenoista. Palkkakulut sosiaalikuluneen olivat 348 497,18 €. Toimitilakustannukset (sis. vuokra-, sähkö-, siivous- ja huoltokulut sekä vakuutukset) olivat 179 743,11 €. Muut kulut liittyivät suoraan ohjelmatoimintaan.

Suvi Wartiovaaralle
luovutettiin
kunniamerkki 2.4.

Instituutin
uudet tilat avattiin
yleisölle 10.10.

Liitteet

Liite 1: Instituutin yhteistyökumppanit 2024

Suomessa ja muissa Pohjoismaissa:

Aalto-yliopisto
Ars Häme
Artspace SIC
Ateneum
AV-arkki
Bora Bora Residency Centre, Aarhus
Business Iceland
Cirko – Center for New Circus
Emil Öhmannin Säätiö
FILI Finnish Literature Exchange
Finlandia-talo
Finnfoto
Frame Contemporary Art Finland
Gallen-Kallelan Museo
Goethe-Institut Finland
Hanasaari – ruotsalais-suomalainen kulttuuri-keskus
Icelandic Literature Center
It's Alive Films
Journalistisen kulttuurin edistämissäätiö
JOKES
Mad House Helsinki
Malmitalo
NERDS North European Resonance and Dissonance Society
Nordic Culture Point
Norla – Norwegian Literature Abroad
Opetushallitus
Opetus- ja kulttuuriministeriö
Oulu 2026 – Euroopan kulttuuripääkaupunki
Patricia Seppälän Säätiö
Pethaus, Tampere
Riimu Talent Agency
Saamelaismuseot Siida (Suomi), Ájtte (Ruotsi) ja Dávvirat Duiskkas (Norja)
Saastamoisen säätiö
Saksan suurlähetystö, Helsinki
Sirkuksen ja tanssin tiedotuskeskus
Solar Films
Stim Forward Fund, Ruotsi

Suomen kulttuuri- ja tiedeinstituutit ry SKTI
Suomen kulttuurirahasto
Suomen säveltäjät
Suomen ympäristökeskus Syke
Svenska kulturfonden
Swedish Arts Council
Syddansk universitet
Taiteen edistämiskeskus
Taimisto Huutokoski
Tanskan kulttuuriministeriö
Tekstin talo
Teosto Cultural Foundation
Titanik Galleria
Ulkoministeriö
Wildhog Productions
YÖ-galleria
Äänen Lumo

Muualla Euroopassa ja maailmalla:

Aedes Metropolitan Laboratory
Alfried Krupp Wissenschaftskolleg
Arbeit und Leben -aikuiskoulutusjärjestö
Ars Sacrow
Artpress – Ute Weingarten
Arte TV
Austria Center Wien
Babylon am Rosa-Luxemburg-Platz
Basel Social Club
Bastei Lübbe -kustantamo
Beachbar Lamsheimer Weiher
Berlin Biennale
Berliner Festspiele – Musikfest Berlin
Berliner Senatsverwaltung für Kultur und Gesellschaftlichen Zusammenhalt
Bezirkszentralbibliothek Pablo Neruda, Berliini
Big Table, Chemnitz
Boston Symphony Orchestra
British Council, Berliini
Buch Wien -kirjamesust
Business Finland, Berliini
Bundesverband zeitgenössischer Zirkus
BUZZ
Caligari FilmBühne, Wiesbaden

Chemnitz 2025 – Euroopan kulttuuripääkaupunki
CLEO@/Europe-EQEC, München
DAAD Deutscher Akademischer Austauschdienst
Dance on / Bureau Ritter
Das finnische Buch
Das weiße Haus -galleria, Wien
Designmonat Graz
Deutsch-Finnische Gesellschaft
Deutsche Akademie für Sprache und Dichtung
Deutsches Zentrum Kulturgutverluste
DFF Deutsches Filminstitut & Filmmuseum
Dock 11, Berliini
EARLI 2025, Graz
Edition Bracklo -kustantamo
Edition Nautilus -kustantamo
Elbphilharmonie
EUNIC Berlin
Euro-BBW – Europäisches Berufsbildungswerk des DRK-Landesverbandes Rheinland-Pfalz
European Geosciences Union General Assembly
European Music Therapy Conference
European Roma Institute for Arts and Culture – ERIAC
European Sleeper
Felleshus – Pohjoismaiden suurlähetystöjen yhteistalo, Berliini
Finntastic – die finnomenale Website
Fondation Beyeler -museo, Riehen/Basel
Frankfurtin yliopisto
Frauenzentrum Lila Villa, Chemnitz
Freie Universität Berlin
Fulbright -järjestö
Förderschule Oggersheim -erityiskoulu
Gelterswoog, Kaiserslautern
GoEast – Keski- ja itäeurooppalaisen elokuvan festivaali
Goethe-Institut London
Goethe-Institut München
Grazin yliopisto
Greifswaldin musiikkikoulu
Greifswaldin yliopisto
Hamburg University of Music and Drama

Hauptstadtkulturfonds
Haus der Kulturen der Welt
Heyne-kustantamo
Historische Schauweberei Braunsdorf
Hong Kong Philharmonic Orchestra
Humboldt-Bibliothek, Berliini
ICM International Congress Center Messe München
Industriemuseum, Chemnitz
International Society for the Performing Arts ISPA
Inspire-järjestö, Chemnitz
Janusz-Korczak-Bibliothek, Berliini
Klub Solitaer, Chemnitz
Kone Garant Aufzug GmbH Chemnitz
Kukoon-kulttuurikeskus, Bremen
Lagerhaus-kulttuurikeskus, Bremen
Künstlerhaus Lukas, Ahrenshoop
Kunstpalastr-museo, Düsseldorf
KW Institute for Contemporary Art

LAC Lugano Arte e Cultura
Latvian suurlähetystö, Berliini
Leipzigin kirjamesut
Liepen evankelinen kirkko
Life Terra Foundation, Amsterdam
Literaturhaus Hamburg
Literaturhaus Schleswig-Holstein
LMU-yliopisto, München
Lucerne Festival 2025
Ludwigsburger Schlossfestspiele -festivaali
Mediamatic, Amsterdam
MEK Eurooppalaisten kulttuurien museo
Miettinen Collection
Mindjazz Pictures -levitysyhtiö
Murnau Filmtheater, Wiesbaden
Museum für sächsische Fahrzeuge Chemnitz
Nationalparkverwaltung Niedersächsisches Wattenmeer -järjestö
Nordische Literaturtage Hamburg -festivaali

Nordischer Klang -kulttuurifestivaali, Greifswald
Orchestre de Paris
Pankebuch-kirjakauppa, Berliini
Pohjoismaiset suurlähetystöt, Berliini
Pohjoismaiset suurlähetystöt, Wien
Rengas – Saksan suomalaisten seurakuntien lehti
Reprodukt-kustantamo
Rowohlft-kustantamo
Run United**, Berliini
S. Fischer Stiftung
Sächsische Mozart-Gesellschaft
Schloss Hollnegg for Design
Spring Performing Arts Festival, Alankomaat
Stadtbibliothek Eberswalde
Stadtbibliothek Reinickendorf, Berliini
Stiftung Preußische Schlösser und Gärten Berlin-Brandenburg -säätio
Silent Green, Berliini

Instituutin hallituksen
ja neuvottelukunnan
vuosittainen yhteiskokous
järjestettiin 10.10.
uusissa tiloissa.

St. Spiritus, Greifswald
Suomen Benelux-instituutti
Suomen Britannian- ja Irlannin-instituutti
Suomen New Yorkin kulttuuri-instituutti
Suomen suurlähetystö, Berliini
Suomen suurlähetystö, Bern
Suomen suurlähetystö, Wien
Suomi-Keskus, Berliini
Suosa-verkosto
SVFF kulttuuri, Sveitsi
TangoEcho/Oskar, Chemnitz
Tanzfabrik Berlin Bühne
Tanzschule Köhler und Schimmel, Chemnitz
Theater im Delphi, Berliini
Thinking Forest Foundation
Transmediale, Berliini
TU Darmstadt -yliopisto
Ukraine-Haus, Chemnitz
Universität Greifswald
Usedomer Musikfestival
Villa Irmgard, Heringsdorf
Volksbühne am Rosa-Luxemburg-Platz,
Berliini
Volkshochschule Berlin-Prenzlauer Berg
Voltareschule, Potsdam
Weissbooks-kustantamo
Welna Estate, Alankomaat
Weltecho, Chemnitz
Weltlesebühne -järjestö
Wilhelmshavenin kaupunginteatteri
Wise Music Classical, Lontoo
Wollbiene, Chemnitz

Liite 2: Suomen Saksan-instituutin neuvottelukunta 2025

Anu-Maaria Calamnius-Puhakka
(varapuheenjohtaja)
Karl-Friedrich von Knorre
Mari Koskela
Klaus von Lepel (puheenjohtaja)
Timo Miettinen
Bonaventure Soh Bejeng Ndikung
Christine Nippe
Marko Pantermöller
Sebastian Pflum
Angela Plöger
Marianne Sinemus-Ammermann
Ralph Tuchtenhagen
Ulrich Weise

Liite 3: Suomen Saksan Instituutin Säätiön valtuuskunta 2024

Ilkka Ahtiainen
Anna Baijars
Alexander Bargum
Joachim Bussian
Frank Brümmel
Pia Bärlund
Kimmo Elo
Annette Forsén
Hanna-Leena Hemming
Pirjo Hirvonen
Esa Hämäläinen (puheenjohtaja)
Tiina Kinnunen
Erkki Korhonen
Asko Lehmuskallio
Markus Lehtinen
Luise Liefländer-Leskinen
Heikki Masalin
Arja Miller
Marjo Mäenpää
Tiina Rajamäki
Lea Ryyänen-Karjalainen
Eija Salmi
Marjaana Saurila
Katarina Siltavuori
Pamela Slotte-Russo
Samuel Wolf Sorainen
Tiia Strandén
Liisa Tiittula
Annika Tudeer

Liite 4: Suomen instituuttiverkoston yhteinen vaikuttavuusarviointityö jatkuu

Suomen kulttuuri- ja tiedeinstituutit ry toteutti koko instituuttiverkostolle suunnatun Theory of Change -työpajasarjan vuonna 2023. Tarkoituksena oli yhteiskehittämisen kautta laatia koko verkostolle yhteinen vaikuttavuustavoite ja määritellä tavoiteltavat vaikutukset sekä niitä mittaavat indikaattorit. Työskentelyn tuloksena syntyi verkoston yhteinen muutosteoriakartta sekä -narratiivi.

Vuonna 2024 käynnistyi varsinaisen arviointimallin luominen eli kysymysten ja kyselylomakkeiden laatiminen instituuttien vaikuttavuustiedon keräämiseksi. Vaikuttavuustietoja kerätään neljällä instituuttien kohderyhmille suunnatulla kyselyllä: 1) Tekijäkysely, 2) kumppanikysely, 3) yleisökysely, 4) instituutin itsearviointi. Kyselyjen kautta kerättyjä tietoja täydennetään jatkokyselyillä ja haastattelulla.

Vaikuttavuustietojen keräämisellä instituuttiverkosto suuntaa arvioinnissaan huomiota yhä enemmän instituuttien työn ja toiminnan vaikutuksiin niiden kohderyhmille, sidosryhmille sekä laajemmin yhteiskuntaan. Kyselyillä kerättyä vaikuttavuustietoa analysoidaan osana instituutin omaa kehitystyötä sekä verkostotasolla SKTI:n tekemänä. Vuonna 2025 Suomen Saksan-instituutti toteutti kyselyn Wienin ja Baselin pARTir-kansainvälistymishankkeista.

Kuvat

Kansilehden kuva: Ida Piri, s. 3, 14 Aino Väänänen, s. 5, 15, 17, 20 alakuva, 22 Bernhard Ludewig, s. 6 © Berliner Festspiele/Fabian Schellhorn, s. 7 stillkuva *Jumalan morsian* -elokuvasta, s. 9 Karl Vilhjalmsson, s. 11 Ida Piri, s. 12 Sächsische Mozart-Gesellschaft/Wolfgang Schmidt, s. 13 Marion Holtkamp, s. 16 Linnéa Sverker, s. 18 yläkuva tuntematon kuvaaja, s. 19 © eSeL.at/Joanna Pianka, s. 20 yläkuva © Suomen suurlähetystö/Sini-Tuuli Saaristo, s. 24 stillkuva *Stormskärs Maja* -elokuvasta, © Solar Films/Therese Andersson

Suomen Saksan-instituutti

**Finland-Institut
in Deutschland für Kultur, Wissenschaft
und Wirtschaft GmbH (gemeinnützig)**

19.8.2025 asti: Friedrichstraße 153 a · 10117 Berlin
20.8.2025 lähtien: Marburger Straße 3 · 10789 Berlin

puh. +49 30 40 363 18 90
info@finstitut.de
www.finnland-institut.de

@finnlandinst

Suomen kulttuuri- ja tiedeinstituutit ry:
www.instituutit.fi

**FINNLAND
INSTITUT**